

HS 19.3.2012

Lääkärijoukko ehdottaa osuuskuntamallia

Keskisuomalaiset lääkärit siirtäisivät terveydenhoidon järjestämisvastuun maakunnille.

Lari Malmberg

JYVÄSKYLÄ. Joukko keskisuomalaisia lääkäreitä ehdottaa osuuskuntia ratkaisuksi alueen perusterveydenhuollon ongelmiin.

Poliittisille päättäjille luovutettava adressi ilmaisee kahdensadan lääkärin huolen perusterveydenhuollon surkastumisesta.

KOKO Suomessa perusterveydenhuoltoon on syntynyt 15 vuodessa tuhannen lääkärin vaje. Lääkäreiden mielestä kuntaremontista ei ole ongelmien paikkaajaksi.

"Tämä on ehdottomasti poliittinen kysymys. Halutaanko Suomessa jatkaa terveydenhuollon yksityistämistä, joka nostaa kustannuksia ja huonontaa hoidon laatua. Perusterveydenhuolto on jo kuilun partaalla", adressin kokoaja, yleislääketieteen professori **Mauno Vanhala** sanoo.

Lääkärit ehdottavat voittoa tavoittelemattomien osuus-

Mauno Vanhala

kuntien perustamista terveydenhuoltohenkilökunnan henkilöstölle. Omistajina voisivat olla työntekijöiden lisäksi esimerkiksi Kela ja kunnat.

VANHALAN mielestä osuuskuntamalli olisi ratkaisu perus- ja erikoissairaanhoidon eriytymiseen ja erikoissairaanhoidokulujen kasvuun.

Osuuskunnat voisivat olla maakuntien kokoisia ja malli voitaisiin ottaa käyttöön koko maassa, Vanhala ehdottaa. Vastaavasta toiminnasta on hyviä kokemuksia esimerkiksi Yhdysvalloista ja Britanniaista.

Vanhala kritisoi myös nykyistä monikanavaista rahoitusmallia, jossa terveydenhuollon rahoitus on jaettu omassa poteroissaan toimiville valtiolle, kunnille ja Kelalle.

Malli on Vanhalan mukaan kallis ja sekava. Muualla Euroopassa terveydenhuolto saa

Osuuskuntamalli yksinkertaistaisi terveydenhuoltojärjestelmää

NYKYJÄRJESTELMÄ

€ € €

€ € €

€ € €

Nykyisessä monikanavaisessa mallissa terveydenhuollon rahoitus on jaettu omassa poteroissaan toimiville valtiolle, kunnille ja Kelalle.

terveydenhuollon tuottajat

- perussairaanhoido
- erikoissairaanhoido
- työterveyshoito
- yksityissairaanhoido

OSUUSKUNTAMALLI

€ € €

€ € €

€ € €

Osuuskuntamallissa samat rahoittajat sulautuisivat alueittain yhteen. Yksi taho tilaa kaikki julkisilla varoilla maksetut terveyspalvelut.

terveydenhuoltohenkilökunnan muodostama osuuskunta

Voittoa tavoittelemattomat osuuskunnat tuottavat palvelut voittoa tavoittelevia yrityksiä halvemmalla.

rahoituksensa yleensä yhdestä tai muutamasta lähteestä.

OSUUSKUNTAMALLIN vahvuus olisi siinä, että esimerkiksi jokaisessa maakunnassa olisi vain yksi taho, joka tilaisi

kaikki julkisilla varoilla maksetut terveyspalvelut.

"Nykyään erikoissairaanhoidon ohjaamista ei edes tarvitse harkita, kun Kela maksaa sairauspäivärahat. Polvikierukkavamman takia potilas

odottaa puoli vuotta leikkausjonossa", Vanhala sanoo.

Vanhala uskoo, että mallin mahdollistamalla bonuksilla voitaisiin houkuttaa lääkäreitä takaisin terveyskeskuksiin.

"Osuuskunnalla ei ole yksi-

tyisten lääkäriasemien velvollisuutta tuottaa omistajilleen 20–30 prosentin voittoa, joten se pystyy tuottamaan palvelun halvemmalla. Silti tehokkaampi hoitoprosessi jättäisi ylijäämää, joka jaettaisiin työntekijöille osuuskunnan bonuksina"

SOSIAALI- ja terveysministeriön hallitusneuvos **Päivi Salo** allekirjoittaa lääkir ryhmän esiin nostamat huolet. Ministeriö haluaisi kuitenkin jatkaa palveluiden järjestämistä kuntavetoisesti.

"Hallitusohjelmaan on myös kirjattu pyrkimys perus- ja erikoissairaanhoidon integroimiseen, mutta kuntapohjaisesti. Silloin se yhdistyy demokratiaan ja kunnan muihin toimintoihin", Salo sanoo.

Lääkäriliitossa osuuskuntamalliin ja varsinkin sen ajatukseen terveydenhuollon järjestämisestä siirtämisestä kunnilta alueellisille toimijoille suhtaudutaan positiivisesti.

"Tämä vaikuttaa olevan lähellä Lääkäriliiton omaa mallia", liiton toiminnanjohtaja **Heikki Pälve** sanoo.

Hallituksen aikeita säilyttää terveydenhuolto kuntien vastuulla Lääkäriliitto ei pidä järkevänä. Samoilla linjoilla on myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Koonnut: LARI MALMBERG, grafiikka: JOHANNA SARAJÄRVI / HS